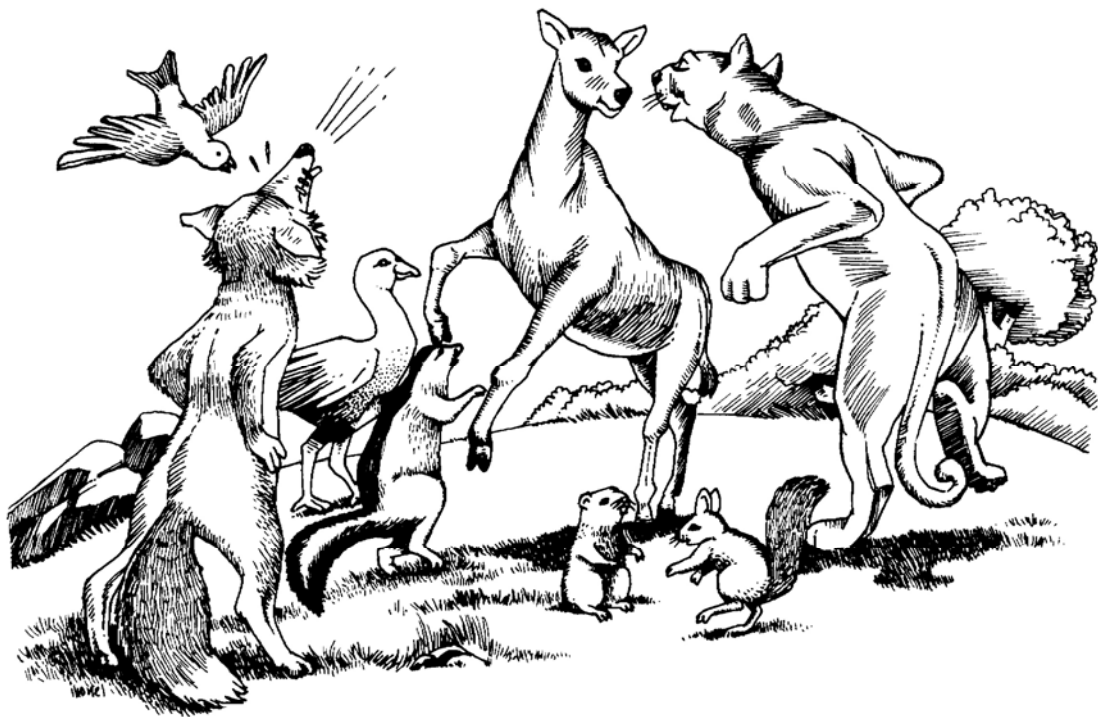

Atuqwan Waychaw

El huaychau con el zorro

Quechua de Margos – Yarowilca – Lauricocha,
Huánuco

© 2017 Asociación Cristiana JAWCA
Pasaje San Mateo, Lote 05, La Esperanza — Amarilis
Huánuco — Perú — 2017

Ilustrador: Jhonel Rosales Córdova

Unayshi karqan takshala shimiYuq juk atuq. Juk kutishi puriykashqancho rikarqan yöra janancho waychaw cantaykaqta. Tsayshi yarpachakurqan: “¿Imanöparaq taqay waychawqa tsayjinanpa kuyaylapaq cantan?”

Tsayno yarpachakuykashqanchöshi atuqqa waychawta kayno nirqan: —Amigu waychaw, kuyayyylapaqchaq qam cantaykunki.

¿Manachuraq tupshikita rätula mañaykamankiman noqapis cantarkunäpaq?

Tsayno niptinshi waychawqa kayno nirqan: —Manami pitapis tupshitaqa manätsu, tayta.

Tsayno niykaptinpi atuqqa masraqshi —¿Ama fiyu kaykulaytsu, tayta waychaw! ¿Rätula manaykamay, aaarii! —nir ruwakurqan.

Tsayno pasaypa ruwakuptinshi waychawqa kayno nirqan: —Noqapapis unayqa qampano liki aywashqami tupshi karqan. Tsayno kaykaptimi awilä jirapämashqa. Tsaypita patsami kananqa kushishqa cantar purikü. Amigu atuq, qampis noqano cantar puriykunaykipaq shimikita jiratsikuy.

Tsayno niptinpiis atuqqa masraqshi nirqan: — Amigu waychaw, ama fiyu kaykulaytsu. Noqapis cantarkunäpaq rätula tupshikita manarkamay.

Tsayno ruwakuptinshi waychawqa tupshinta manaykurqan. Manaykuptinnashi puntaman aywaykur cantayta qalaykurqan. Atska kuti cantariptinna waychawqa nirqan: —Amigu atuq ;Atska kutinami tukashqanki! ;Tupshita kutitsimayna!

Tsayno niptinshi atuqqa nirqan: —;Kananqa tupshikita mananami kutitsishaykinatsu! ;Mikunäta mana munarqa upälala mana rabyatsimaylapa aywakuy!

Tsawraqa waychaw nirqan: —Tupshita mana kutitsimaptikiqa manami imaypis aywakushaqtsu. Aläpami qamqa mana jamatsiylapa tupshiwan tukanki. Tsaynöla tukarqa perditsinkipaqmi.

Tsayno niptinpiis atuqqa mana mayaq tukuylapashi tukarqan uywakuna mayananpaq. Tsayno tukaptinshi tukashqanta mayar lapan uywakuna shuntakaykur qatswayta qalaykurqan.

Tsayshi atuqqa lapan uywakuna kushishqa qatswaptin kushikushpan kikinpa shimintana

jiratsikurqan. Nirkurshi kikinpa shimin ali tukaptinna waychawtaqa tupshinta kutiykatsir-qanna.

Kutiykatsirnashi ancha anchaykur tukaptin uywakuna kushishqa qatswarqan. Tsayshi uywakunaqa asinaylapaq sharkur tunir tsanka tsanka qatswaptin atuqqa wanuyparaq asikuriy-kurqan. Tsayno asikuptinshi shiminqa liwkikä-kurqan.

Tsayno liwkikäkuptinshi atuqqa pasaypa pen-qakur kayno nirqan: —¡Callaaaaju! Qamkuna-chaq juchayuq kanki shimi liwkikäkunanpaq. ¡Kananqaa! ¿Imawanraq tukapakur purishaq?

Tsayno nirshi atuqqa pasaypa rabyashqa aywakurqan. Tsaypita patsashi atuqqa uywakunata suwakularna purikun.

Yachatsikuy: Wamaqlanta imatapis tariykur ama runa tukunkitsu. Tsayno runa tukushqa puriykaptiki ushakäkuptinqa penqakushqami purinkipaq.